Ч. 66 (14.314). Львів, вівторок 24. березня 1936. Pocztowa opłata opłacona ryczałtem. Рік LVII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. щадн. 504.060. 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло“. Львів.
Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем.
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно 5·00 зол.
Чвертьрічно 15·00 „
Піврічно 30·00 „
Річно 60·00 „
ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 доляр, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Чехословаччині 30 ч. к. — в усіх прочих краях по 7·50 зол.

Телеф. Редакції: 229-41.
„ Друкарні: 229-26.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Франція боїться дискусії у Раді Ліґи Націй.

ПАРИЖ, 23. 3. ПАТ. З огляду на становище, яке заняли „невтральні“ держави до льокарнських постанов, французька дипльоматія боїться, що ведена у такому тоні дискусія доведе до повного закинення протинімецьких санкцій та до закинення порозуміння ген. буде... „Фіґаро“ боїться, що моглоб тоді дійти навіть до негайних переговорів з Німеччиною. Тому французький представник у Лізі Націй Поль Бонкур правдоподібно пропонуватиме, щоб вже нині замкнути сесію Ради Ліґи, тому, що вона вже осудила ремілітаризацію Надренії, а держави, які підписали льокарнський пакт, вже самі порозумілися, чим його заступити.

КЛОПІТ З „НЕВТРАЛЬНИМИ“.

ЛЬОНДОН, 23. 3. ПАТ. Велике враження робить постанова „невтральних“ держав, які не хочуть посунутися поза сам теоретичний осуд порушення Льокарна і Версалю та уважають, що Ліґа Націй не повинна анґажуватися в евентуальні переговори з Німеччиною. Сподіються, що делегація представників скандинавських держав, Фінляндії, Голяндії та Еспанії заявить своє становище франц. делегатові і домагатиметься відложення сесії Ради Ліґи негайно після голосування за пошаною для договорів.

АНҐЛІКАНСЬКЕ ДУХОВЕНСТВО ПРОТИ ЛЬОНДОНСЬКИХ ПОСТАНОВ.

ЛЬОНДОН, 23. 3. ПАТ. Рішення льокарнських держав викликали невдоволення у великій частині анґлійського громадянства, зокрема серед радикальних кругів анґліканської церкви.

З проповідниці ліверпульської катедри заявив учора один пастор, що „з точки погляду мира та справедливости льондонські постанови викликують сором і обурення“, а нову окупацію Надренії назвав „монструальною та несправедливою“; після того відмовився відправити молитву за британський уряд за те, що він єднається з державою, яка напала на безборонних абісинців. Таке становище найшло широкий відгук в англ. публичній опінії. Старий діяч партії праці Ленсбері підмітив траґікомізм ситуації, якщоб італійці, які самі нарушили пакт Ліґи, мали висилати війська до Надренії.

З огляду на такі неприхильні настрої прем. Болдуїн намагатиметься відложити дискусію над закордонною політикою, яка має сьогодні відбутися в палаті громад, з огляду на те, що німецька відповідь на льондонські пропозиції ще не наспіла.

На мертвій точці.

ЛЬОНДОН, 23. 3. ПАТ. Райтер не сподіється, щоб сьогодні льокарнська справа поступила, тому що ані Мусоліні не заапробував ще рішення льокарнських держав, ані Гітлер на нього не відповів. Сподіються, що Мусоліні волітиме, щоб виторгувати якісь уступки в справі санкцій; з факту, що Гітлер також відкладає рішення, інтерпретують оптимістично, сподіючися, що його відповідь не буде брутальна.

ЗУСИЛЛЯ БРИТІЙСЬКОЇ ДИПЛЬОМАТІЇ.

ЛЬОНДОН, 23. 3. ПАТ. Як подає Райтер, брит. амбасадор відвідав мін. фон Нойрата і намовляв його приняти льондонські предложення.

Абісинія занепокоєна льондонськими нарадами.

ПАРИЖ, 23. 3. ПАТ. Як стверджує Авас, абісинський уряд поручив свому паризькому посолові домагатися від французького уряду вияснень дотично відбудування фронту Стрези. Має він також довідатися, що думає паризький уряд про перервання воєнних операцій.

ІТАЛІЙЦІ ХОТЯТЬ ВІДТЯТИ АБІСИНІЮ ВІД ЧЕРВОНОГО МОРЯ.

ЛЬОНДОН, 23. 3. ПАТ. Згадуючи про бомбардування Джіджіґи, Райтер подає здогади, що тим способом ген. Граціяні підготовлює великий наступ в Оґадені, щоб перетяти сполуку Абісинії з пристанею Бербера в анґлійськім Сомалі, що тепер дає абісинцям одинокий доступ до Червоного моря.

ЗНОВУ ЗБОМБАРДУВАЛИ АМБУЛЯНС.

ЛЬОНДОН, 23. 3. ПАТ. Райтер подає з Гаррару, що вчора італ. літаки збомбардували тамошній фінляндський амбулянс Червоного Хреста; 6-ох ранили. Влада евакувала цивільне населення міста.

ПАРИЖ, 23. 3. ПАТ. Авас подає: 19 італ. літаків скинуло вчора на місто Джіджіґу понад 1000 бомб. Потерпів абісинський амбулянс та кілька европейських склепів; жертв багато. Правдоподібно італійці намагалися знищити головну кватиру раса Насібу, та в місті не було ані його самого ані його булави.

ХАРТУМ, 23 3. ПАТ. Вчора збомбардували британський амбулянс на північ від озера Тана а на захід від Ґондару.

ЛЬОНДОН, 23. 3. ПАТ. Райтер повідомляє, що Джіджіґу знову бомбардували сьогодні рано.

ЖІНКИ І ДІТИ — ЖЕРТВАМИ ҐАЗОВИХ БОМБ.

ЛЬОНДОН, 23. 3. ПАТ. Райтер повідомляє, що передвчора збомбардували італійці бомбами з трійливими ґазами місцевість Енґа Алем. Норвеський Червоний Хрест заопікувався жертвами, між якими є чимало жінок та дітей. До Ліґи Націй вислано протест.

ЛЬОНДОН, 23. 3. ПАТ. Як подає Райтер, італійські літаки вчора знову бомбардували Енґу Алям.

БРИТІЙСЬКІ ВІЙСЬКА В СУДАНІ.

КАІРО, 23. 3. ПАТ. Британські частини в Судані мають 40.000 вояків, 200 танків та 300 літаків; останніми часами скріпили їх новими транспортами.

КОМІТЕТ 13-ьох.

ЛЬОНДОН, 23. 3. ПАТ. Нині відбув коміте 13-ьох довірочне засідання у палаті св. Якова.

Большевицька дипльоматія у наступі.

Після ремілітаризації Надренії та виповідження Німеччиною Льокарна, Совіти заняли супроти Німеччини гірше становище не лише від Бельгії — якої преса настроєна навіть дуже компромісово — але навіть старалися перелицитувати у святому обуренні саму Францію: большевики отверто противилися переговорам з Німеччиною, отверто домагалися санкцій проти неї. Настільки ортодоксійне становище дивне зі сторони держави, яка не клала свого підпису ані у Версаї, ані у Льокарні. Тим дивніше, коли взяти під увагу, що анґажуючись на Заході, Німеччина спутує там свої сили, яких моглаб ужити у своїй експанзії на Сході, і тому у совітському інтересі булоб радше — підштовхувати Німеччину проти Франції. Тимчасом Совіти, побачивши — очевидно — безвиглядність такої тактики, вибрали іншу: підштовхувати Францію проти Німеччини...

Несшвмірно аґресивний протинімецький виступ Совітів у Женеві викликав живі коментарі у пресі тому, що не всі публіцисти вдоволилися прямим вияснениям, мовляв: був це звичайний реванж за відому протибольшевицьку промову Гітлера у Райхстаґу. І так „Журналь де Женев“ у передовиці з минулого вівтірка висловлює погляд, що большевики розвели кампанію проти можливого повороту Німеччини до СССР.

На ще ширшій площині ставить це питання п. Отмар на сторінках „Ґазети Польської“. Цитуючи вацьковуючі голоси совітської преси, він висловлює погляд, що на льондонському терені перевели большевики не лише звичайний собі протинімецький герць, але широко закроєну диверсію з метою: перешкодити можливому відпруженню між Німеччиною й іншими сиґнатарями Льокарна, знищити зав'язок порозуміння між европейськими великодержавами, що навіть у найневинніших формах носить у большевицькій публіцистичній термінольоґії назву „формування протисовітського фронту“.

Що протинімецький виступ у Льондоні не мав оборонного характеру, про це свідчить та обставина, що перед кількома місяцями Літвінов з таким самим святим обуренням атакував Італію — дарма, що вона втримувала з Совітами якнайпоправніші зв'язки; тоді Совіти виступили проти Італії за крок, спрямований не — як тепер — проти большевицького союзника, а проти феодальної християнської держави. Безоглядне пристосування міжнародного права, права неопертого на ніякій екзекутиві, грозить часто розбиттям міжнародньої спільноти, яка спирається на такій хиткій основі, як добровільне порозуміння; тому становище СССР в обох цих випадках нагадувало стосування девізи „fiat iustitia pereat mundus“. Та щоб вірно віддати справжні інтенції червоної дипльоматії, треба би перевести цю латинську пословицю не дослівно: „нехай буде справедливість, *хочби* загинув світ“, лише „*щоби* загинув світ“ — очевидно: капіталістичний.

Первісно висилали большевики в Европу лише емісарів, одягнених у робітничі блюзи, з бомбами і бібулою та титулом „товариш“. Опісля додали їм до помочі ще другу катеґорію: у дипльо

Присилайте передплату!

Sygn. VI. 1. Pr. 82/36. Wyciąg z protokułu wspólnego posiedzenia niejawnego! Sąd okręgowy Wydział VI. 1. karny we Lwowie w składzie: Przewodniczący Wiceprezes S. O. Ł. Malicki, Głosujący: S. O. R. Michale iS. O. D-r J. Locker, w sprawie konfiskaty Nr. 59 czasopisma p. t.: „Dilo“ z daty, Lwów, dnia 15. marca 1936. do Sygn. VI. 1. Pr. 82/36 na posiedzeniu niejawnem w dniu 19. marca 1936 r. po wysłuchaniu zdania Prokuratora Sądu okręgowego we Lwowie, postanawia: uznać za usprawiedliwioną dokonaną dnia 15. marca 1936. przez Starostwo grodzkie we Lwowie konfiskatę czasopisma p. t.: „Dilo“ Nr. 59 z daty Lwów, dnia 15. marca 1936. zawierającego w artykule p. t.: „15. marca 1923 r.“ w ustępie od słów: „I szcze dowhyj stich“ do słów: „Łysz odna“, znamiona występku z art. 93. i art. 154. § 2. k. k. zarządzić zniszczenie całego nakładu i wydać w myśl §. 493 p. k. zakaz dalszego rozpowszechniania tego pisma drukowego. Zarazem wydaje się odpowiedzialnemu redaktorowi tego czasopisma nakaz, by orzeczenie niniejsze umieścił bezpłatnie w najbliższym numerze i to na pierwszej stronie. Niewykonanie tego nakazu pociąga za sobą następstwa przewidziane w §. 21 ust. druk. z dnia 17. grudnia 1863. Dz. p. p. Nr. 6 ex 1863. t. j. zasądzenie za przekroczenie na grzywnę do 400 złotych. Uzasadnienie. Ogłoszenie drukiem wymienionych wyżej ustępów artykułu ma na celu szerzenie ukraińskich haseł separatystycznych. Według §§. 487, 489. 493 p. k. oraz §§ 36 i 37 ustawy prasowej jest zatem powyższe postanowienie uzasadnione. Przewodniczący: Ł. Malicki w. r. Protokulant: R. Antonów w. r. Za zgodność: Stanisław Lipanowicz kier. sekr.

—o—

малачних мундурах, з завіреними грамотами в руках та з титулом „екселенції". Перші мали розкладати поодинокі европейські громадянства, другі — Европу як цілість, що єдністю християнізму, історії, культури та раси держалася сильніше, ніж штучними прізвичними рамами Ліґи Націй. Одним з головних завдань дипльоматії є: не дозволити ворожим силам получитися в один фронт. Червона дипльоматія здійснює від початку цю програму, не забуваючи, що її ворогом є ввесь капіталістичний світ.

Щойно від недавна може Літвінов кидати зерна інтриґи між европейські держави з висоти трибуни Ради Ліґи Націй. Заки большевицька дипльоматія дісталася у сімю европейських народів, мусіла її розкладати, вишукуючи собі безвольних союзників впоміж неї.

Спершу послугувалися большевики Німеччиною, яка розбита, зруйнована та поставлена поза правом, уявляла собою ідеальний тип „гнаного і голодного", постійно невдоволеного пролетаря у громаді европейських націй. Та з часом повоєнні рани на европейському орґанізмі засклеплюються. Завдяки витревалості німецької нації та гнучкості німецької дипльоматії Німеччина постепенно скидає зі свого чола версайські тавра. Совітська дипльоматія з неспокоєм приглядалася прийняттю Німеччини до Ліґи Націй і пактові чотирьох: щоб не допустити до консолідації Европи, вона шукала в її нутрі нової оперативної бази, нового знаряддя розкладу. Франція до цієї ролі з природи підходить: з одної сторони на її вповні демократичний уряд не важко впливати через розагітовану вулицю та через продажну пресу, з другої сторони не важко скапіталізувати її історичний страх перед німецьким реваншем.

Комінтерн не завівся у своїх надіях: нині уряд Сарро вповні підпорядковується большевизмом, як у внутрішній політиці так і в закордонній.

Обговорюючи поставу Франції підчас останніх нарад в Льондоні, зокрема ж войовничі виступи Фляндена після першої німецької відповіди на запрошення Ради Ліґи (після відомого непорозуміння зі словом „альсбальд"), та погрози виступити з Ліґи, „Журналь де Женев" закидує керманичеві французької закордонної політики недостачу куртуазії та холоднокровности і висловлює — щоправда дуже обережно — підозріння, що Флянден діяв під натиском „людового фронту", а то й прямо совітського уряду. „Кидається в очі — пише поважний швайцарський щоденник — обставина, що французький уряд загрозив виступом з Ліґи Націй саме тоді, коли Німеччина могла б туди ввійти. Невже Флянден змагає до тієї самої мети, що і Літвінов: щоб не допустити Німеччини до Женеви? Не віримо, щоб Флянден міг бути знаряддям у руках ворогів мира; Франція надто мудра, шляхотна і т. д.".

Та ми віримо. Кровю і слізми пише на патріотична й неперекупна частина французької преси переконує нас про сумну правду: влада французької республіки попала в неволю комінтерну. Чи на довго?

Рада Ліґи Націй приняла таку процедуру, що питання остаточної ліквідації „льокарнеського спору" прийде на денний порядок за які два місяці, отже після французьких виборів. Невже анґлійська дипльоматія, яка мала такий великий вплив на льондонські наради та яка з другої сторони вміє глядіти у майбутнє, сподіється, що *тоді* Франція вестиме вже *власну, національну* політику? (гал.)

До Впов. Передплатників

Складанки П. К. О.

розсилаємо з нинішнім числом, якими просимо надсилати передплату на квітень 1936 р.

АДМІНІСТРАЦІЯ.

З українського життя в Чехословаччині.

СВЯТО ВІДКРИТТЯ УКРАЇНСЬКОЇ НАРОДНЬОЇ ШКОЛИ В ПОДЄБРАДАХ.

23. м. м. відбулося в Подєбрадах відкриття української народньої школи, яке було злучене з святкуванням роковин Т. Шевченка. Після вступної промови голови Т-ва Українського Дитячого Притулку, п-ні К. Антонович, промовляв окружний шкільний інспектор п. Й. Виборний, який, згадавши історію культурно-освітньої діяльности української еміґрації в ЧСР і підтримку цієї діяльности урядом ЧСР, докладно зясував значіння відкритої школи для українських дітей і висловив надію, що ця школа, крім загальної шкільної освіти, дасть їм необхідні відомості про їхню батьківщину-Україну та плекатиме в їх серцях любов до неї. Далі вислухано привітання представників ріжних організацій та установ і прочитано надіслані численні привіти.

Про значіння Т. Шевченка, як українського національного співця та як поета-словянина, говорив доц. О. І. Бочковський. Цей реферат, виголошений у чеській мові, зробив велике враження на присутніх на святі чехів. По відспіванні Шевченкового „Заповіту" дитячим хором відбулася друга частина свята, в якій взяли участь виключно учні та учениці школи. Дитяча програма складалася зі співів та декламацій переважно творів Шевченка.

Свято пройшло при надзвичайно урочистому настрою і, можна сказати, сердечному відношенню всіх присутніх до започаткованої нової справи. Слід тут ще зазначити, що на цім святі в значній кількости були заступлені місцеві подєбрадські урядові установи, всі школи і багато організацій (до 30-ти представників), як також був присутній представник Чсл. Червоного Хреста д-р Шульце, що спеціяльно на свято прибув із Праги. (У. Т.)

ШЕВЧЕНКІВСЬКІ СВЯТА.

Святочні сходини філії Т-ва „Просвіта" у Празі вшанували память Шевченка 19. ц. м. Вступне слово сказав голова філії С. Росоха, реферат прочитав д-р М. Кириця.

Союз підкарпатсько-українських студентів у Братиславі зорганізував з нагоди 75. роковин смерти Т. Шевченка академію, що відбулася 21. ц. м. Програма складалася з промови пп. О. Мишкова й Л. Канюги, декламацій п. М. Товта („Кавказ" та ін.), сольоспіву п. Н. Кузьмина, члена Словацького Нац. Театру, гри на фортепіяні п. Л. Бризгунівівної та співів хору студентів („Заповіт" та ін.)

З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В ЙОЗЕФОВІ.

В особовім складі Комітету для вибудування памятника українським стрільцям у Йозефові зайшли зміни. Вибрано комітет у складі: М. Лобаз — голова, М. Кархут — заст. голови, П. Дяченко — секретар, Ф. Дулеба — скарбник, В. Круглий, Г. Чапля, П. Сидір і В. Дикун — члени. Комітет закликає всіх українців надсилати жертви на памятник борцям за Україну. Адреса голови: Josefov n. M., hotel „Vesely".

З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ У БРНІ.

Конгресовий Комітет спільно з Українським Т-вом „Єдність" у Брні розпочав підготовну працю до В. Н. Конгресу серед українського громадянства цілою низкою викладів на цю тему. Виклади розпочав п. М. Сиґерич, новообраний голова Т-ва „Єдність", закликом запрошених учасників до активної участи в справі К-ту. Інж. М. Гавриш подав вичерпуючий інформаційний звіт з праських нарад Підготовчого Комітету; Т. Монюк зясував ідеольоґічне становище та програмові завдання Конгресу. Ці всі реферати викликали велике зацікавлення справою В. Н. К-су; бо в дискусіях промовляв цілий гурт промовців, зокрема інж. Марченко, інж. Личак, інж. Дараґан, д-р Слюсар і б. ін. Більшість промовців висловилася рішуче за Конгресом. А що дискусії того роду на брненському ґрунті ще ніколи не відбувалися, то присутні на пропозицію д-ра Слюсара постановили продовжувати їх для всебічного зясування і справи Конгресу і всіх інших поручених питань. (У. Т.)

СМЕРТЬ ЛЮБОВ ШЕЛУХИНОВОЇ.

У Ржевницях біля Праги померла 12. III. ц. р. в 67. р. життя велика українська патріотка дружина професора Любов Миколаївна Шелухинова. Походила Покійна по батькові з роду Ріґельманів, а по матері з роду Тарновських. Відомий історик України Ріґельман був дідом, а власник чернигівського музею В. В. Тарновський рідним дядьком Покійної. Вийшла заміж за С. П. Шелухина 19-літньою дівчиною і в цьому подружі прожила 47 років. Своїх дітей виховала в найкращих українських традиціях. В. Її П.!

Виссані з пальця „інформації".

У звязку з теперішньою політикою Української Парляментарної Репрезентації появляються на нашому терені всякі політичні сплетні, кольпортовані злобними людьми, що приносять багато шкоди не тільки поодиноким політичним діячам, але й українському громадянству. Не так давно, наприклад, львівська „Хвиля" принесла виссані кимсь з пальця „відомости" про те, що посли д-р Ст. Витвицький, д-р Роман Перфецький і д-р Ст. Баран мають бути іменовані віцевоєводами. Українські сплетнярі використали цю сенсаційну вістку „Хвилі" для аґітації проти названих у ній українських послів і взагалі проти теперішньої політики УПР. Очевидно, що для аґітаційних цілей надали вони цій видуманій кимсь „інформації" специфічне насвітлення та свідомо злобну тенденцію. Подібну злобну замітку пустив недавно у світ один український часопис про те, що один член редакції „Діла" має нібито стати членом (секретарем) якоїсь спільної українсько-москвофільсько-польської комісії, що мала б перебрати на власність Нар. Дім у Львові, а другий член редакції є нібито кандидатом на катедру української мови у львівському університеті. Очевидно — одно і друге є звичайною собі видумкою, поміщеною в тому орґані з досить ясною метою. Тому то перестерігаємо наших читачів і громадян перед такими „інформаціями" підозрілого походження і перед їх поширюванням, бо вони можуть принести тільки шкоду загальній нашій справі.

Кандидати до райхстаґу.

БЕРЛІН, 23. 3. ПАТ. Листа кандидатів націонал-соціялістичної партії на членів райхстаґу обнимає 1033 осіб; на першому місці є канц. Гітлер, міністри Гесс, Фрік, Ґебельс та Ґерінґ, дальше 54 найважніших партійних діячів, 6 членів уряду, що не належать до партії (фон Нойрат, фон Бльомберґ, Шверін-Кроссіґ, Ґіртнер, фон Рібенах і Шахт) не попали в кандидати.

ПРОМОВА ГІТЛЄРА.

БЕРЛІН, 23. 3. ПАТ. Вчора виголосив Гітлер у Бреславі нову виборчу промову. Навязуючи до загально-европейської кризи, канцлер апелював до шлеського населення, щоб воно виконало гідно свій обовязок, бо Шлеськ має за собою великий і тяжкий історичний досвід та є синонімом свободи і чести.

„Ми живемо — говорив Гітлер дальше — в добі перебудови світа. Між народами мусять запанувати інакші відносини як досі, бо життя стало нестерпне. Версайський договір не може довше бути угольним каменем нового світа; це тільки камінь, що замикає трумну минувшини. Одна з держав нарушила підстави того договору і Німеччина мусить витягнути з цього консеквенції. Ми відновили мілітарну суверенність на цілім просторі Німеччини. Я хочу 25 літ мира для Европи і цього хочуть всі народи. Вірю в німецький нарід, в його честь і в його велику будуччину!"

Китай не підписав договору зі СССР.

НАНКІН, 23. 3. ПАТ. Китайська преса твердить, що чутки про китайсько-совітський договір неправдиві.

МІСІОНАРІ ПОПАЛИ В РУКИ КОМУНІСТІВ.

ЛЬОНДОН. 23. 3. ПАТ. Як подають анґлійські джерела, у полон комуністичних військ дісталося чимало анґлійських та американських місіонарів; думають вислати для них поміч літаками.

Поневолення української мови в Совітській Україні.*)

Цими днями видав Український Науковий Інститут у Варшаві нашу працю „Українська мова в Совітській Україні".

На підставі поданого матеріялу та на тлі цілости сучасної мовної політики московських большевиків хочемо дати відповідь на питання: чи українська мова в Совітській Україні є повноправна мова, — нарівні з іншими державними мовами на заході Европи, або хочби нарівні з московською мовою РСФСР.

Дослідивши всесторонньо становище української мови за останні роки на Совітській Україні, прийшли ми до таких висновків:

1) Українська мова в Совітській Україні не є повноправна мова. Українська мова не тільки не має від державної влади належної опіки, — але вона не користується навіть тими правами щодо свого розвитку, як кожна інша мова, — слав'янська чи не слав'янська — за виїмком, розуміється, тих мов, інших Москвою поневолених народів, що опинилися в тому самому становищі: карельської, інгерманляндської, зирянської, білоруської, татарської, туркестанської, грузинської, вірменської, азербейджанської, мов народів Кавказу і т. д.

2) Українська мова в Совітській Україні є московським пролетаріятом поневолена мова (нарівні із вичисленими мовами інших поневолених Москвою народів). Про напрямок розвитку української мови не рішають українці і інтереси українського трудящого народу, — а тільки інтереси московського пролетаріяту і його влада.

Московська влада приневолила, від 1930 року, працю українських мовознавців та віддала українську мову на поталу різним „партійним мовознавцям", — дилетантам в ролі Кагановича або просто малограмотним Фінкелеві, Василевському та Хвилі-Мусульбасові.

Ось ці „комуністичні мовознавці" з доручення Москви скасували українське самоврядування в ділянці мови. Вони унеможливили вирішування мовних справ згідно з інтересами українського трудящого народу та насильно впровадили обмеження прав української мови в таких ділянках: а) термінольогії, б) лексики й складні, в) правопису, — роблячи під гаслом „уніфікації" мірошниками в цих ділянках для української літературної мови правила й засади московської мови.

3) Пролетарська Москва проголосила українську мову „невідрубною" та „несамобутньою", тобто несамостійною мовою, — вона стала на становищі, у своїй мовній політиці, що українська й білоруська мова не є щодо московської мови відрубними й самостійними мовами. Ось таким чином Москва викреслила ще раз українську й білоруську мову з числа самостійних славянських мов і поробила з них якісь „васальні напівмови" московської мови.

Так стара засада чорносотенної царської професури про „единство русскаго языка" відродилася в цій новій формулі московського пролетаріяту, що: українська й білоруська мова не є самобутні й відрубні від московської. Ті мови є відрубні й самобутні від усіх інших славянських мов, але щодо московської мови, то з нею вони творять мовну цілість, в якій панівне місце займає „мова Леніна і Сталіна", так, як колись до революції — мова Николая II.

4) Пролетарська Москва засудила на смерть мову українського трудящого селянства й робітництва та призначила її на „злиття" з московською мовою.

Щоб добре зрозуміти напрямні московської мовної політики, треба мати на увазі, що вся мовна політика московського пролетаріяту настановлена на одну ціль злиття мов взагалі — по перемозі комуністичної революції над світом.

Але тому, що та перемога ще за горами, московський пролетаріят витворив і для сучасности програму для злиття мов у „вужчім розмірі", а саме в Совітськім Союзі, чи то пак, як Хвиля-Мусульбас говорить, — в Совітській Росії, бо це слово (Росія) чимраз частіше зустрічаємо вже в совітських виданнях.

Пролетарська Москва, на підставі науки Марра, здійснює ту програму в двох етапах:

А) Злиття славянських мов у Союзі; знищення відрубности й самобутности української та білоруської мови ось таким шляхом:

а) жаргони обмосковленої частини українського та білоруського робітництва московська влада намагається зробити „урядовими літературними мовами" України та Білоруси;

б) Справжня українська та білоруська літературна мова „уніфікуються" щодо термінольогії, лексики, складні, словотвору, правопису з московською мовою, щоб затерти різниці між ними й тими жаргонами з одного боку і з московською, з другого.

в) Гаслом напрямних для дальшого розвитку української та білоруської мови проголошено якнайбільше зближення під усяким оглядом з московською мовою. „Единство русскаго языка", цю чорносотенну концепцію, як бачимо, і совітська Москва вважає за „вищу мовну форму" конечний етап на шляху до злиття мов!.-

г) Щоб „злиття" переводилося скоріше й без перешкод, пролетарська Москва перервала суцільність українського та білоруського мовного обширу, виселивши з прикордонної смуги в ширині около 50 кільометрів українців та білорусинів і скольонізувавши його москалями. Таким чином, Москва спарцелювала насправді український та білоруський нарід на дві частини, та змагає, обмеженням ввозу і вивозу українських та білоруських книжок, до припинення всякого духового звязку й виміни думок між українцями та білорусинами по обох боках границі, щоб чим мога скорше „спарцелювати" також і їх мови, витворюючи дві літературні мови українські та білоруські.

Б) Другим етапом — це злиття всіх інших мов у Совітському Союзі з московською. Ця москалізаційна праця вже переводиться і є в повному русі. Обіймає вона, з одного боку, старі літературні мови висококультурних народів тюрко-татарських і грузинського, а з другого боку — молоді літературні мови народів, що почали відроджуватися після останньої революції.

Так, наприклад, стару літературну мову азербейджансько-турецьку проголошено витвором буржуазії й створено кільканадцять „літературних мов" з кожного говору й наріччя азербейджанської мови. А тому, що ті наріччя, розуміється, не мають готової термінольогії, то Москва присилувала, щоб усю московську термінольогію без змін прийняли в тих нових літературних мовах! Ця метода „парцеляції" літературної мови вбиває глибоким клином московську мову і її термінольогію в живі мови поневолених народів, утраквізує і обмосковлює їх. Так само вся так звана „націоналізація", якою пишається Москва, як розвязкою національного питання — той дозвіл недавно відродженим народам творити власною мовою свою літературу — це насправді є тільки утраквізація — етап до повного обмосковлення, бо їм і накинула Москва обовязкове вживання московської термінольогії!

При всій цій москалізаційній праці під гаслами: „націоналізації", „уніфікації" обмосковлене царатом робітництво виконує завдання мовних ударників. На цю ціль — „уніфікація з московською мовою" — настановлений увесь апарат комуністичної партії, держави, війська, школи, преси, літератури та науки, передовсім мовознавства, якого єдиним завданням стало: встановити для Москви найдоцільніші й найуспішніші методи техніки злиття мов.

5) Таким чином московський пролетаріят продовжує мовну політику московського царату щодо української мови і щодо всіх інших поневолених мов колишньої царської Росії. А щодо української мови зокрема московський пролетаріят є сумлінним виконавцем царського указу з року 1876 р.

Роман Смаль-Стоцький.

*) В паризькому „Тризубі" поміщена широка стаття проф. д-ра Р. Смаль Стоцького на подану горі тему. З уваги на вагу справи передруковуємо у нас першу частину тої статті. — Ред.

ВАЖНА ОРГАНІЗАЦІЯ.

З ПРИВОДУ ЗАГАЛЬНИХ ЗБОРІВ СУПРУГА.

Дня 22. березня 1936 відбулися у Львові (в салі „Української Бесіди") річні Загальні Збори професійної організації українських народніх (приватних) службовиків, що знана в нас під скороченою назвою СУПРУГА (Союз українських приватних урядників Галичини).

На цих Зборах виявилося, що ця організація не тільки поважно зросла щодо числа членів, щодо організаційних фондів, але й що вона щораз тугіше консолідується. Сьогодні вона обєднує вже безумовно всю еліту тих працівників (около 1.000), що стоять при народній роботі. Свідомість ролі кожного з членів, почуття обовязку своєї праці при дотичному варстаті зростає, а тим самим члени СУПРУГА стають щораз замітнішими в нашому національному житті. СУПРУГА, особливо від кількох років, є для них знаменитою виховною школою. Звязковим поміж членами, філіями й секціями є власний орган Союзу „Службовик", що цього року зреорганізував себе технічно та став цікавіше редагований. Стан рахунків організації виказує по стороні впливів за останній рік 62.007 зол., в цьому самих членських вкладок 10.757 зол. При організації є фонди: безробіття — 6.871 зол., допомоговий — 2.283 зол., посмертний — 3.557 зол., літнисько — 1.048 зол. і декілька менших, на загальну суму 14.604 зол. З тих фондів користало в минулому році 22 члени на суму 1.948.03 зол.

Незвичайно важну роботу робить Союз в економічній ділянці. Створення „Суспільного Промислу", що сьогодні виріс до визначної фабрики й затруднює у Львові 44 людей, не враховуючи сезонових робіт у сушарні в Жовкві та численних селян-плянтаторів, було ділом СУПРУГА. „Український Банк" з доволі поважним оборотовим капіталом, це теж дитина й одна з галузок діяльности. Цього року відкрила службовицька організація власну ткальню на кооперативних основах (кооператива „Комета"), даючи на це частину свого власного капіталу. Відкриття галантерійної торговлі „Базар" при вул. Руській у Львові, це теж головно діло СУПРУГА в останньому році. Тому не без перебільшення сказав Л. Ясінчук, як голова організації, при відкритті Зборів між іншим, що ці осяги СУПРУГА засвідчують ділом, що український службовик це творчий і підприємчивий чинник, що своєю сильною волею, наскрізь конструктивною думкою й теплим серцем до народу скріплює його економічну силу.

Збори відкрив голова, Лев Ясінчук, бадьорою промовою, що зеднала признання в оплесках. Промова мала на меті підкреслити повагу українського службовика та одночасно вказала на ріжні болячки службовицького життя у звязку з нашими громадськими відносинами. У дискусії над діяльністю і станом організації забирали голос: пп. Черник, мец. Корчинський, інсп. Ольховий, інж. Воробець, Чопик (з Яворова), пос. Пеленський, Цетинка, п-ні Залізнякова, Цмайло-Кульчицький, д-р Коберський, інж. Раковський, д-р Стахів, інж. Сербин, декотрі по кілька разів. Уступаючій Головній Раді і Провірній Комісії признали одноголосно абсолюторію. Найважнішим побажанням Зборів була потреба подбати, щоби приєднати до Союзу службовиків Нар. Торговлі (мають окрему організацію „Самопоміч", що співпрацює у професійних справах зі СУПРУГА) і перебудувати організацію на федеративних основах (децентралізація).

Загальні Збори приняли одноголосно 10 резолюцій, а то: з покликом до загалу службовництва вступати у члени і ще більше скріпити участь у праці в національних установах; з домаганням привернути Український Пенсійний Інститут з перебраними при ліквідації фондами; в одній резолюції виступають проти наміреного урядом творення Палат Праці, що як

РИМСЬКІ НАРАДИ.

РИМ, 23. 3. ПАТ. Австрійського канцлера, мадярського премієра та міністрів закорд. справ обох держав овацийно витало населення. Рано відвідали вони фашистівські суспільні установи. Урядовий комунікат стверджує, що вчора пополудні відбули вони нараду з Мусоліні, віценім. Сувічем та бар. Альойзієм, а завтра підпишуть договори. Цих останніх буде — як припускають у мадярських кругах — два: один політичний, другий господарський

ФАШИСТІВСЬКІ РОКОВИНИ.

РИМ, 23. 3. ПАТ. Як подає Стефані, нині святкують італійці 17. роковини оснування фашистівської партії

тільки наложать на службовиків нові тягарі, але й будуть шкодити добровільному професіональному рухові в національних основах; дальші резолюції вимагають облекшення обезпечених тягарів і збільшення користей з обезпечення, обнижки літ для осягу старечої ренти (до 50 літ віку), видачі закону про збірні умови й обнижки часу праці. Загальні Збори заявилися за повною рівноправністю жінок у службі, вказуючи, що „мірою вартости службовика є його внутрішня сила, фахове знання і видатність праці". Одна резолюція закликає службовництво творити капітали для урухомлення нових варстатів праці, а то льокатою зайвих службовецьких та особистих капіталів у службовицькому банку, чи хочби навіть організацією дрібної ощадности.

На внесок Комісії-матки (провідник І. Герасимович) Збори вибрали акламацією головою **Льва Ясінчука,** не зважаючи на його відмову (вибраний уже 3-ий раз з черги), а до Гол. Ради: д-р Карло Коберський, пос. Зеновій Пеленський, д-р Дмитро Бречка, Зенон Юзичинський, Олена Залізнякова, Максим Брилинський, Теодор Воробець, Василь Васильків, д-р Матвій Стахів, Олекса Черник, д-р Ігор Федів. Заступники: М. Чопик (Яворів), Осип Бандера (Стрий), інж. Богдан Нижанківський (Львів), Чубатий (Станиславів), Осип Микула (Калуш), інж. І. Скоропада (Перемишль). Провірна Комісія: рев. Іван Гребач, інсп. Петро Петрик, інж. Захар Рудик, інсп. Василь Ольховий, ред. Евген Яворовський.

Українці й совіти.

Події на европейському континенті та в Азії дають большевикам добру нагоду вихіснувати напружене положення для своїх цілей. Боязнь Великої Британії перед японською експансією в Азії та страх Франції перед Німеччиною в Европі — це дуже пригожий ґрунт для большевицької акції. Був час, коли навіть крайнє консервативна англійська преса дивувала своїх читачів незрозумілою вдержливістю, а навіть і прихильністю до Совітів.

Щоб показати, що в Совітах не все в порядку та що українці зовсім не погодилися з істнуючими обставинами, Українське Бюро в Льондоні помістило в англійській пресі низку дописів про положення українців під Совітами.

Під заголовком „Українці й Совіти" поміщено допис у „Таймс-і (з дня 9. ц. м.), в якому пишеться:

„Теперішнє міжнародне положення посилило у всіх держав змагання, щоб себе забезпечити. Воно теж є причиною заключування пактів з Совітами. Цей факт був причиною, що англійська преса й інші чинники припинили були всяку критику Совітів. Хочемо вірити, що це не означає, що в Англії забули про терпіння українського народу, в тій Англії, де все можна було підносити голос у справі поневолених народів".

В дописі згадується далі, що положення на Україні під оглядом прохарчування все ще не покращало, хоч офіціяльний голод проминув. „Усе істнує дуже поважна недостача найпотрібніших засобів поживи для дуже великого числа населення, головно для тих, що не служать у червоній армії або не мають щастя мешкати по містах, не говорячи вже про недостачу поживи для тих, що їх виселили на Сибір..."

Україна й українці терплять переслідування як і терпіли. „Українськими землями під Совітами все ще правлять комісарі з Москви. Українці все ще наповнюють тюрми Сибіру; українці все ще памятають страшну голодову катастрофу 1933. року, спричинену з розмислом Москвою, катастрофою, яка здесяткувала населення України."

Українці прямують до свободи і вірять, що теперішні політичні події в Европі не спричинять відсунення української справи на друге місце.

„Чи не прийшла саме тепер нагода, коли СССР горячково шукає за поміччю в інших европейських держав, щоб високо-гуманітерні держави Заходу зажадали зміни тих відносин, у яких живуть поневолені народи в Совітах?"

Дописи Українського Бюра про українські справи помістили останніми тижнями численні денники і тижневики також і на провінції.

(УКБЮРО ЛЬОНДОН.)

Сен. о. Р. Лободич виступив з У. П. Р.

Сен. о. Роман Лободич вислав до УПР повідомлення, що виступає з її членів. Це письмо, що його відпис опублікувала „Нова Зоря" в 22. ц. м. виглядає так:

До Хвальної Управи УПР на руки Вп. Пана Віцемаршалка Василя Мудрого у Варшаві. Прошу приняти до ласкавого відома, що з нинішним днем зголошую виступлення з УПР. З високою пошаною **о. Роман Лободич, сенатор.** Станиславів, дня 17. березня 1936 р.

До цього повідомлення додала редакція „Нової Зорі" таку примітку:

Пригадуємо, що в „Н. Зорі" ч. 20 з 15. ц. м. поміщена була заява Преосв. Григорія з порадою Впр. о. сен. Лободичеві і Вп. послові д-р Волинському, щоби вступили до УПР, як представники УНДА. Та заява католицького Владики була очевидно оперта на оцінці певних фактів, які в очах Владики представляли в означенім світлі світогляд згаданих панів. З тих причин редакція думає, що виступлення о. сенатора Лободича з УПР зовсім не пересуджує справи його приналежности до УНО

Вечір присвячений памяти О. Новаківського.

Перед закінченням вистави посмертних творів О. Новаківського, продовженої ще до кінця цього місяця „Українське Т-во Прихильників Мистецтва" влаштувало 22-го ц. м. в год. 18. „Святочний вечір, присвячений памяти О. Нова-ського", що складався із споминів його учнів та реферату на тему, що зробити з великою спадщиною мистця. Один із мистців, що мав читати свої спомини занедужав. Г. Смольський виголосив коротенький реферат на тему „Новаківський у світлі критики". Метою реферату було збити кілька загальних закидів, які, на думку прелеґента, роблять критики Новаківському, а саме, що він запізнений імпресіоніст, тоді, як імпресіонізм уже пережився, далі, що його творчість нам чужа, бо не має національних рис. Прелеґент висловив погляд, що імпресіонізм має й досі дуже визначних представників у Франції, крім цього вага творів не залежить від їх звязку з якимсь напрямком, тільки від індивідуального хисту мистця. Щодо національного характеру творів Новаківського, то на нього звернули увагу саме критики польські, які могли би скоріше, ніж інші підкреслювати впливи краківської школи на Новаківського і відмовляти йому оригінальности.

В. Луцик прочитав свої короткі спомини про О. Новаківського: як він уперше ще учнем IV. кл. гімн. відвідав разом із цілою клясою робітню мистця, потім, як після матури здавав у нього іспит і як востаннє, безпосередньо перед його смертю, мав нагоду оглядати його величезний шкіц до „Срібної Мадонни", твору, про який мистець мріяв роками.

Оба реферати були в тоні дитирамбічного за-

АНТОНІНА СТРУТИНСЬКА.

Перша українська повість по анґлійськи.

Однак можна в основі погодитися з Петром Карманським, що „Поза межами болю" займає замітну постать серед сучасної Турянському літератури на тлі воєнної катастрофи. Та й справді, чи видатніший напр. такий тенденційний утвір Леопольда Франка „Людина — добра" (1919.) або „Червоний сміх" Андреєва (1904.), де війна змальована „абстрактно", як війна „взагалі" — в віддалі запілля; навіть дужий у своому вияві „Вогонь" Барбюса? Ні. Зате потужна повість Ремарка, отой памятник усім безіменним воякам, міцніший криці, появився пізніше.

Згаданий англійський переклад і, як цікава, перша цього роду спроба й як засіб української пропаґанди безумовно заслуговує на увагу.

Андрій Микитяк, щирий друг і літературний адепт Турянського, відомий теж як помічник праць німецької перекладачки Шевченкових творів, Юлії Віргінії,**) дотого ознайомлений добре з англійською мовою, завдяки постійному побутові в Америці, дає запоруку літературної вартости такого перекладу.

„Загублені тіні" не спираються на текст одинокого українського видання „Поза межами болю" з 1921. р. (Відень—Шікаґо). Перекладач іде за іншою, невідомою українській публиці редакцією. Цікаво простежити деякі різниці між перекладом і оригіналом. Передовсім вражає довільна зміна заголовку на „Загублені тіні".

В анґлійському перекладі до поодиноких розділів додано теж окремі заголовки: Прелюдія, І. Танець життя й смерти. II. Розшуки. III. Голод. IV. Весілля. V. Чудо.

Беручи за основу свого перекладу саме тую обширнішу версію українського твору, А. Микитяк іде либонь за інтенцією самого автора, що недовго перед смертю бажав надрукувати „Поза межами болю" в новому, переробленому виданні. Коли в порівнанні з українським твором у перекладі нема майже ніяких пропусків, то навпаки стрічаємо тут цілу доволі барвисту й ріжномаїтну мережку доповнень, пояснень і нових мотивів. І над цим мусимо дещо зупинитися, не входячи в фільольогічні подробиці.

Чи ці ампліфікації завжди вийшли на користь творові — це інша річ. Іще з більшим почуттям справедливости, як про пяту дію Лесиного „Руфіна і Прісцілли", можнаб сказати тут, що вони — зайві. Принаймні у більшості випадків.

Особливо розрослась в анґлійському тексті друга частина „Розшуки", де автор дає потрібний відпочинок читачеві після нервового напруження. Ось так на сторінках 94—140 поміщено вставку, зовсім незнану українському творові з 1921. р. Сабо (герой) йде шукати товаришам поживи, щоб опісля, на жаль, вернутись з нічим. У той спосіб твориться дигресія й новий епізод. Поет не веде читача із сміливцем у дебри, але задержує на довшому місці й ввесь час неприявности названого героя виповнює розмовами ідеольоґічного змісту між Добровським і Турянським. (Так скрізь називає поета переклад замісць давнього „Оглядівський"). Перше гасло до дискусії подає мізерикордний талісман якогось німецького вояка — найдений у снігу молитовник, що в ньому уламок ґранати поцілив саме сторінку з Декальоґом, мов на глум добі. Захоплений діялектичним плетивом, автор просто забуває, що ті надто довгі діяльоґи шкодять композиції й вносять навіть деяку психольоґічну неправдоподібність: адже поет каже тут смертельно раненим людям вести безконечні дискусії, на які дві години перед смертю!

Зате ідеольоґічні міркування автора в гострій діялектиці Добровського й репліках поета набирають повноти й рельєфности: дарма, що годі з ними нераз погодитися. (Своєрідний релігійний індиферентизм, пацифізм і т. п.).

Добровський, як і передше речник рівности й братерства народів, особливо сильно атакує тут зброєю невблаганного сарказму озвіріле людство, що виплекало потвору світової війни. Він уявляє собі напр. воздушне місто, де люди по своїй злій вдачі продовжувалиб далі боротьбу на життя і смерть. А високі ідеали? Це маска фарисеїв; молитва за перемогу — святотатство проти релігії. У решті решт усі віроісповідання, на його думку, роблять компроміс із убивчим інстинктом людини. („Не убий, але убивай!" подібно, як у „Думі пралісу"). Тут їх слабість; тут починається їх завмирання. Але на заввагу Турянського про визвольні змагання народів відповідає Добровський, що бій за мир є завжди й всюди святий. Обурюється за кровожадність і ґльорифікацію війни в усіх державах. Виступає проти старої Европи. Трохи згодом знов називає ідеали кумирами, що вимагають тільки більших як за поганських часів жертв. Ставить перед очі шлях деґенерації патріотизму й національних аспірацій до шовінізму й імперіялізму (як у „Думі пралісу"); вказує як з любови ближнього вироджується національний і клясовий антаґонізм; підкреслює відчуження в сучасних родинах. Расовий і соціяльний фанатизм зводить до первісної форми канібалізму. Питається навіть, який канібалізм страшніший: старий — наївний, чи витончений — сьогочасний? і т. д. А разом із тим вплітає автор чимало дрібного, анекдотичного краму; і так напр. Добровський оповідає про своє нещасне кохання з Фройляйн Міці, про один цікавий інцидент у чеській довоєнній школі та повний гумору інцидент з одним четарем у хрестах хоробрости.

Усі міркування цього героя можнаб зілюструвати такою клясичною поентою: „The most people I meet the better I like my dog") („Чим більше зустрічаю людей, тим ліпше люблю свого пса"), але Добровський кидає іще декілька заввag.

(Докінчення буде.)

**) Звернула мені на це увагу пані д-р Марія Деркач.

холдання для майстра-вчителя, якому після смерти складали учні глибокий поклін.

Д-р В. Залозецький говорив про потребу заопікуватись спадщиною О. Новаківського, яка належить тепер до спадкової маси. Зверхні і внутрішні обставини нашого життя склались відтак, що ми не маємо змоги збирати памяток свого мистецтва і через те не маємо тривкої мистецької традиції. У інших народів повстають музейні та приватні збірки, завдяки державній опіці та жертвам приватних меценатів. У нас цю ролю мусить перебрати на себе само громадянство. Поки що не можна мати великої надії, щоб ми могли вибудувати окремий музей, але треба би подумати про потребу створити резерват для творів залишених Новаківським, які можуть пропасти, коли залишаться довгі роки у спадковій масі. Цю справу найкраще могла би розвязати анкета, складена із представників ріжних наших культурних і фінансових установ.

„Лемківський хор“ у Львові.

Заходом концертового бюра Тірка відбувся кілька днів тому у Львові концерт „лемківського хору“ під орудою п. О. Ропіцького. У реклямі казалося, що це „відгуки оспіта гур“, бо та сама імпреза відбувалась літом мин. року в Закопанім. Але, не зважаючи на величезну рекляму афішевий у польській львівській пресі — у великій залі Польського Музичного Товариства зібралось не більше 50-ти осіб, враховуючи туди всі дарові білети! Українська публика не прийшла, бо той концерт був реклямований, як якась „регіональна“ екзотика. Відомо теж було, що у тому хорі багато „лемків“ походило... зі Львова, зпоміж „руської“ молоді. Як самі автори тієї імпрези підходили до неї, вказує на це найкраще факт, що день пізніше той сам концерт був повторений у салі „Народнього Дому“ для „русских“, цим разом реклямований уже як „хор читальні о-ва Качковскаво з Криниці“! Примітка, що повторення концерту йде „на огульне жондане“, викликала лише усмішки і фреквенції публики не збільшила.

Співали одну російську пісню і дві польські, решта — це були самі пісні українські. Але назвати їх українськими аранжери концерту, видно, не відважились.

Дивно тільки, що не відважився сказати цього й музичний рецензент „Хвілі“ п. Пльов, який виступив у ролі, що йому — старшій і поважній людині — рішуче не лицює: у вступі до своєї рецензії подав такі псевдо-інформаційні дані про „рускі люд“ на Лемківщині „з зовсім окремою культурою“, які його, старого музичного рецензента, тільки дискредитують. Пощо забирати голос у справі, якої хтось не знає?

Виклад про положення на Закарпатті.

В Королівському Інституті Міжнародніх Справ відбувся 27. м. м. дуже цікавий виклад про положення на Підкарпатській Русі. Яке велике зацікавлення викликають українські справи в Льондоні, доказом того була переповнена саля Інституту. Виклад виголосив п. С. А. Мекартней, член Англьо-Українського Комітету, який недавно їздив до Чехословаччини, щоб там перестудіювати положення меншостей. Виклад мав довірочний характер. *(УКБЮРО ЛЬОНДОН.)*

„Франція могла заняти Надренію“.

ПРОМОВА ФЛЯНДЕНА.

ПАРИЖ, 23. 3. ПАТ. „Матен“ переповідає головні уступи промови Фляндена, виголошеної вчора через радіо для Америки. „Коли Німеччина — заявив Фляндеп — висловить згоду, зачнуться переговори, які вможуть довести до устійнення нового стану річей в Надренії і повного поладнання справи ненападу і співпраці з західними державами. Пропозиції Гітлера візьмемо під увагу, та льокарнеські держави стали на становищі, що питання европейського мира не обмежується до західних держав. Ось чому вони пропонують Лізі Націй, щоб скликала европейську конференцію, опрацювати широку програму. Франція могла була проголосити мобілізацію й знову заняти Надренію при помочі збройної сили, але вона воліла виявити віру в міжнародне право та справедливість Ліги. Франція нікому не загрожує і бажає мира для всіх. А його можна збудувати лише на основах справедливости.“

Похорони Венізельоса.

АТЕНИ, 23. 3. ПАТ. В четвер рано причалить контрторпедовець, що везе тіло Венізельоса. До суботи буде воно виставлене у катедрі, опісля відійде на Крету, де й відбудеться похорон.

МОНАРХІСТИ ПРОТЕСТУЮТЬ.

АТЕНИ, 23. 3. ПАТ. Як протест проти офіціяльного похорону Венізельоса уладили прихильники організації жалібні маніфестації на честь короля Константина, а опісля вирушили походом до королівської палати; поліція розігнала демонстрантів.

„Живемо в часах війни“.

Італія не відступить від своїх домагань.

РИМ, 23. 3. ПАТ. На національних зборах корпорацій Мусоліні виголосив довшу промову. „Живемо в часах війни“ — говорив Мусоліні. — Італію облягає 50 держав. Цю облоту намагалася відкинути одна держава. Цьому протиставилися три держави: Австрія, Мадярщина та Альбанія. Зробили це не лише в приязні до Італії, але також тому, бо були свідомі, що годі ставити Італію, яка є колискою цивілізації, нарівні з Абісинією. Італія не лише не піддалася, але не перестає заявляти, що ніколи не піддасться. Помиляються ті, які міркують, що після закінчення облоги буде приверне положення аперед 17. листопада. Дата 18. листопада 1935. р. отвирає нову добу в історії Італії, яку характеризує вимога, щоб господарське життя народу осягнуло в можливо найкоротшому часі самовистарчальність. Ця самовистарчальність мусить бути зреалізована на відтинку національної оборони, бо в противному разі всяка можливість оборони стоятиме під знаком запиту. Італія має деякі сирівці, але відчуває недостачу ін. сирівців і це є головною спонукою її кольоніяльних вимог. Опісля Мусоліні зясував плян італійського господарства на найближчі роки. Національне господарство мусить бути зорганізоване рахуючись з можливістю війни і фашистівською доктриною. Фашизм ніколи не думав заступити національне господарство монополем держави. Робітники у фашистівському устрою мають ті самі права й обовязки та є співробітниками підприємств, як власники капіталів і технічні керманичі. Мусоліні заявив, що палату послів заступлять національні збори корпорацій, яка повстане як палата фашистівських союзів і корпорацій. Вона буде зовсім аполітична. Ця дата конституційної зміни вже недалеко. Вона звязана з переможним закінченям африканської війни і розвязкою европейських проблем.

Припинили виклади на політехніці.

В понеділок 23. березня ц. р. в год. 13.30 пополудні студенти політехніки уладили без дозволу віче на подвірю і домагались, щоб ректорат зводив на дальші виклади в хліборобській академії в Дублянах. Як відомо, ректорат припинив у Дублянах виклади тому, що на II. III. році рільничо-лісового виділу політехніки дійшло кількома наворотами до протижидівських ексцесів. Тому, що студенти не розійшлися, ректорат припинив виклади на політехніці в год. 2-ій пополудні на необмежений час. Інцидентів не було ніяких.

Провідниці дитячих садків.

Кандидатки, що хотілиб літом 1936. р. вести дитячі садки, нехай безпроволочно внесуть до Головної Управи РШ, Львів, вул. Овинська 16., подання з такими документами: 1) метрика, 2) свідоцтво зрілости, 3) посвідчення курсу провідниць дитячих садків, 4) свідоцтво здоровля і 5) життєпис. У поданні зазначити повіт, чи пак місцевість, у котрій кандидатка хоче працювати.

Головна Управа Рідної Школи.

ПО ШИРОКОМУ СВІТІ.

Латвійська поліція викрила широко розгалужену націонал-соціялістичну організацію. Вона обєднувала багато німецької інтелігенції, відбувала військові вправи та вела протидержавну діяльність.

Повінь в Еспанії. Пристань у Севілі замкнули з огляду на високий рівень води у ріці Гвадальквівір; бояться повені.

Шпіонажа. У прикордонних французьких департаментах арештували кілька осіб під закидом шпіонажі.

НОВИНКИ.

— **На уфундування вітражу в Успенській церкві** з приводу 70-ліття о. кан. Д. Лопатинського зложили дальше (в захристії Успенської церкви): пп. Іван Стефанишин 2.—, Конрад Станкевич 2.—, Іван Добрянський 5.—, Іван Табора 2.— зол.

— **Посмертна вистава О. Новаківського** продовжена до 1. квітня. 1748

— **З життя ремісничої молоді.** На закінчення реколекцій для ремісничої молоді, які мав о. О. Годунько в Успенській церкві у Львові, в неділю 22. ц. м. Преосв. Іван відправив у тійже церкві архиєрейську Службу Божу. До причастя приступило понад 200 осіб. Опісля в домівці Т-ва „Зоря“ відбулося приняття, яке звеличав своєю приявністю Преосв. Іван. Гостей вітали голова Т-ва дир. Ю. Сидорак і секретар Д. Хомяк, потім промовляли: Кир Іван, д-р М. Дзерович, п. Карпяк і п. Чума. Співав хор, грала оркестра „Зорі“. Цей день буде справді незабутній для української ремісничої молоді Львова. Приняття для гостей і молоді уладила Жіноча Секція „Зорі“.

— **Людові доми у Скалатщині.** Кураторія будови людових домів уложила плян праці на найближчі три роки. Тепер розпочалися приготовні роботи в Глібові, Могилі, Кокошинцях, Голущинцях, Старому Скалаті і т. д. Як бачимо, поляки виконують у приспішеному темпі свій плян, що має на меті польонізацію Сх. Галичини.

— **Не фальшувати історії!** Польське міністерство освіти одержало від секретаріяту Ліги Націй проект декларації у справі ревізії підручників історії. Декларація сполучена із зобовязанням, що підручники історії будуть брати на увагу також історію чужих держав і оминати обвинувачення та спори між народами. Крім того декларація постановляє, що про виконання цього дезидерату буде дбати в кожній державі окремий комітет. Заявитися в цій справі мають держави до 1. липня ц. р. Почин до ревізії підручників вийшов від міжнародньої комісії інтелектуальної співпраці. Акція дуже на часі, особливо, коли взяти на увагу трактування української історії деякими чужинцями.

— **Проект памятника марш. Пілсудському.** Дня 21. ц. м. відбулося засідання конкурсового суду комітету будови памятника марш. Пілсудському у Львові. Рішено признати: першу нагороду в сумі 4.000 зол. праці ч. 5, другу нагороду в сумі 2.000 зол. праці ч. 12, дві треті нагороди по 1.250 зол. працям ч. 11 і 8 та врешті три нагороди по 500 зол. працям ч. 9, 10 і 19. В найближчому часі будуть оголошені прізвища авторів.

— **В Суспільній Обезпечальні не розуміють по українськи.** М-р Б. Галайчук звернувся до начальника евіденційного бюра Суспільної Обезпечальні (при вул. Браерівській 16) п. Ґета за інформацією і дістав відповідь, що він не розуміє по українськи, лише по польськи. Дивно, що до самоуправної установи, яка обезпечує сотки українських службовиків, приймають людей, які не знають української мови. Що на це дирекція Суспільної Обезпечальні?

— **Державна рада охорони природи.** Міністер освіти проф. Свентославський приняв на довшій конференції таких провідників комітетів охорони природи: проф. д-ра Б. Гриневецького з Варшави, проф. д-ра А. Водзічка з Познаня, проф. д-ра М. Лімановського з Вильна та проф. д-ра Ш. Вердака зі Львова і членів державної ради охорони природи проф. д-ра М. Седлецького та проф. д-ра Смоленського з Кракова і проф. д-ра Ст. Кульчинського зі Львова. Члени ради склали міністрові звіт з діяльности і звернули увагу на страти, в охороні природи тому, що дотепер ще нема виконних розпорядків до закону про охорону природи. Міністер заповів, що появиться незадовго виконний розпорядок у справі державної ради і комітетів охорони природи та згадав, що покличе організаційну комісію національного парку в Татрах. Вкінці підкреслив заслуги членів ради і довголітнього голови проф. д-ра В. Шафера.

— **Манiфестаційний протест львівських таксівок.** У понеділок 23. березня відбулася заповіджена манiфестація власників таксівок і автомобільних робітників проти надмірних податків, чинштів, оплат на дороговий фонд і т. п. У салі ремісничої палати відбулося віче, на якому зясували незавидний стан автомобілізму в Польщі, чого доказом є постійне зменшення скількости авт. За останній піврік зменшення це виносить 2.6 прц. У тернопільському воєвідстві це зменшення доходило до 15.6 проц., у станиславівському 15 проц., а в новгородському 15.9 прц. Ухвалили резолюції, що вказують, як рятувати загибаючий у Польщі автомобілізм. Після зборів демонстраційно виїхало на місто около 300 авт, усі обвішані афішками з домаганням зменшення і відписання залягаючих податків. Під Великим Театром на даний знак відізвалися рівночасно сирени всіх авт, а шофери позасвічували автомобільні ліхтарні. На цьому скінчилася ця оригінальна демонстрація.

— **Фальшиві скарбові поборці.** На терені Львова увихаються люди, що подаючи себе за скарбових поборців, беруть від мешканців гроші, при чому дають поквітування на звичайному папері. У звязку з тим скарбова палата подає до відома, що посвідки за вплачені скарбові належитости мусять бути виставлені на картках з квітаря. Крім того платники повинні домагатися від поборців службової леґітимації з фотографією.

— **Трансгумація поляглих вояків.** В турчанському повіті переводиться акція трансгумації тлінних останків вояків, що полягли в часі великої війни. Це переважно спільні гроби австрійських і мадярських вояків. В останньому часі ліквідують воєнний цвинтар, побіч гімназії. Тлінні останки коло 500 вояків перевезуть із цього цвинтаря на спільне кладовище біля головного цвинтеря.

— **Львівська хроніка.** При вул. Голувка ч. 11. відобрала собі життя, вдушившись шнуром, 51-літня властителька цієї реальности Ірина Гаєвська, з причини невилічної недуги. — Із складу сукна Маєра Діра при пл. Голуховських украдено товари вартости 15.000 зол., готівку 1.500 зол. і срібло вартости 200 зол. Ще того самого дня знайдено частину добичі в одному злодійському домі на Клепарові.

— Під закидом зловживань арештовано в Ярославі коморника городського суду Миколу Давискибу. Перед кількома місяцями судова влада зажадала від коморника звітів і рахунків. Давискиба отягався із звітами і зробив це аж після урґенсів, причому зажадав від судової влади заплати за цю працю в сумі 5.000 зол. Очевидно суд такого гонорару коморникові не дав, а зате перевів докладну ревізію його діяльности, на яку і так нарікала публика. Ревізія ствердила в канцелярії Давискиби непорядки і різні зловживання.

— **Краєва хроніка.** В Гурку пов. Перемишль згоріли дві господарські загороди наслідком підпалу. — У млинівці в Городенці знайшли тіло дитини зі слідами покалічення. — В Білоберізці пов. Косів граничний сторож Іван Німчук пострілив румунського пачкаря Михайла Михайлюка, якого відставлено до косівського шпиталю. — В Борттатові коло Львова вкрали із дзвіниці лат. каплиці дзвін вартости 1000 зол. — В Сихові пов. Львів вибухла в руках Антона Мадея капсля ід ґранати і тяжко його покалічила. — Бурмістром м. Микулинець вибрано Гедеона Гедройця, дотеперішнього війта збірної громади Кізлів тернопільського повіту. — У звязку із зловживаннями в державному тартаку в Делятині арештовано Юду Гляйштайна, урядовця цього тартаку, деревного промисловця Михайла Михайлюка і братів Льва і Юрія Менделюків, рільників із Делятина.

— **Сконфіскована повість.** Варшавська цензура сконфіскувала повість адвоката Гофмокля-Островського „Отруйник", що спирається на сензаційному процесі, який відбувається в Сосківці. Автор повісти є оборонцем інж. Ґшешовського, героя цього скандального процесу.

— **З годинникарського ринку.** Повідомляють нас, що генеральне представництво на Польщу швайцарської фабрики годинників „Зеніт" в Ле Льокль дістало телеграму про сензаційні висліди цьогорічної конкуренції астрономічної обсерваторії в Найшатель. Телеграма повідомляє, що годинники „Зеніт" одержали першу нагороду в класифікації між фабрикантами за найліпших 6 пароплавних хронометрів і кишеневих хронометрів, крім цього чотири перші з перших нагород за пароплавний хронометер повище 60 м/м, та чотири перші з перших нагород за кишеневі хронометри повище 46 м/м, а всі дотеперішні рекорди Зеніту, які добули в Найшатель, вдержали, як також найліпшу класифікацію наручного годинника Зеніт. Фабрика „Зеніт" висилає до Польщі в найближчому часі новий транспорт годинників, які щодо цін та новітніх моделів, будуть ревеляцією на тутешньому ринку. Назва цього світової слави годинника, це правдивий символ найвищого осягу техніки, прецизії і виконання.

— **Що це таке „передкрізова" якість.** Коли в перших повоєнних літах наслідком дезорієнтації спричиненої війною і з причини браку сирівців, якість товарів значно впала, консумент шукав старих запасів, які називав „передвоєнним" товаром. Під таким „передвоєнним товаром" розуміли тоді солідний продукт, вироблений із чистих сирівців, який не лише для ока був милий, але дійсно був високовартісним. І тоді шукаючи такого „передвоєнного товару" не думали ми, що і без війни настануть подібні часи, що відомі нам так добре з часів війни „підрібки" побачать знову денне світло і то у формі сильно реклямованих нібито „дешевих" виробів. — Зробила це очевидно кріза, а партацтво розпаношилося передовсім в ділянці продукції звійок (туток). Одначе памятаючи літа війни і страту здоровля наслідком лихих виробів, навчені досвідом не повинні ми купувати ріжнородної тандити, але домагатись всюди знаменитих звійок (туток) як Морвітан, Бон-Тон, Коркові, Маіс і т. д. (Герлічка, Белдовський, Волошинський), яких „передкрізова" якість дає запоруку солідности товару так, як колись в часі війни давали її товари т. зв. „передвоєнні". *

ВИМІНА ПОЗИЧОК.

ВАРШАВА, 23. 3. ПАТ. В понеділок почали субскрипційні станиці вимінювати тимчасові свідоцтва на облігації 3-відсоткової премійної інвестиційної позички. При цій нагоді заступник делегата позичкових справ д-р Адам Манік виголосив в радіо відчит з подробицями для субскрибентів позички. Прелеґент вияснив, що субскрибенти, які заплатили вже цілу позичку, дістануть у відповідних станицях за зворотом тимчасових свідоцтв облігації позички цієї самої емісії з цими самими числами та серією, що тимчасові свідоцтва. Особи, які підписали позичку в поодиноких установах на збірну листу, дістануть облігації від платників у своїх установах. Облігації видаватимуть до 20. квітня і тоді допустять облігації до трансакцій на біржі. За викуплену облігацію інвестиційної позички іменної вартости 100 зол. її власник дістане в перших 10 роках 120 зол., в черговим роках 125 або 130 зол. Кожний посідач облігації дістане відсотки що 4 місяці (3 прц. річно), бере участь у льосуванні виграних тричі до року в кожній емісії, на випадок викуплення облігацій дістане капітал з надплатою. Облігації позички, відсотки, виграні і надплати вільні від всяких податків, державних і самоуправних даннин. Облігації позички можна складати як кавції і вадії на ліцитації, як кавції на забезпечення ріжноманітних договорів або зачетів, на забезпеку митних, акцизних і транспортових кредитів, які дає державний скарб. Міністр скарбу обіжником з 18. ц. м. устійнив кавційний курс на 65 зол. від облігації.

Канц. Шушніґ на авдієнції в папи.

ЧІТТА ДЕЛЬ ВАТІКАНО, 23. 3. ПАТ. Нині рано канц. Шушніґ і мін. Берґер Вальденеґ прибули до Ватикану, де австрійський канцлер склав візиту державному секретареві кардиналові Пачеллі, опісля папа приняв його на авдієнції у приватній бібліотеці. Нині вечором канц. Шушніґ гоститиме обідом в австрійськім посольстві кард. Пачеллія.

Страшна автобусова катастрофа.

БУЕНОС АЙРЕС, 23. 3. ПАТ. На шосі з Мар дель Плятта до Буенос Айрес, 110 км. від містечка Маґдалена дійшло до страшної автобусової катастрофи. Автобус з 14 подорожніми перекинувся до придорожнього рова. Дійшло до вибуху збірника з бензиною. З 14 пасажирів 8-ох врятувалося, 6-ох з шофером згоріло.

✝ Посмертні згадки.

ПОЛК. АНТІН ВАРИВОДА.

У четвер 12. ц. м. помер у Відні по коротків, але важкій недузі Антін Варивода, колишній підполковник австрійської армії, опісля полковник УГА. Похорони відбулися 16. ц. м. скромно тому, що родина Покійного нікого не повідомляла. Всеж таки на похорони прийшов гурт знайомих родини Покійника і численний гурток колишніх військових старшин УГА. Покійного команданта УСС. попрощав востаннє студентський хор „Січ" стрілецькою піснею „Чуєш брате мій". Між кільканацяти вінцями було кілька від українських старшин УГА та наших організацій. Покійник осиротив дружину і троє дітей. В. Й. П!

Зі судової салі.

БАГАТИЙ АДВОКАТ Д-Р ЛЯКС НА ЛАВІ ПІДСУДНИХ.

У понеділок, 23. березня ц. р. почався в окружному суді в Станиславові процес проти станиславівського адвоката, промисловця та власника багатьох реальностей, правного заступника єпископа Хомишина, д-ра Ігнатія Лякса (якого д-р Назарук в останньому числі „Н. Зорі" так завзято виборював, називаючи його жидом із походження).

Підсудний відповідає з вільної стопи, бо після того, як зложив 50.000 зол. кавції звільнили його із слідчого арешту. Підсудного обвинувачує прокуратор Ґерц і віцепрокуратор Матковський.

Акт обвинувачення закидає м. і. д-рові Ляксові, що з розмислом допустився ошуканства на шкоду власників фабрики чоколяди Вол. Кровіцького і Т. Олесницького. Обом згаданим власникам фабрики д-р Лякс обіцяв підшукати до спілки фінансістів з Відня під умовою, що спілка переміниться на акційну. Пп. Кровіцький та Олесницький згодилися, а д-р Лякс за посередництво дістав акції вартости 9.000 зол. На загальних зборах акціонарів д-р Лякс предложив повновласти 15-ти здогадних акціонарів з Відня, яких інтереси мав заступати. Одначе польський консуль у Відні устійнив, що впоміж 15 здогадних акціонарів, яких повновласти предложив д-р Лякс, ледви пять мешкало у Відні. До того ці акціонарі зізнали на поліції, що д-ра Лякса не знають і не давали грошей фірмі Кровіцький і С-ка.

Підсудний не признається до вини і заявляє, що австрійські фінансісти відпекалися своєї участи у спілці зі страху перед репресією влади тому, що в Австрії є девізові обмеження. Заперечує теж, будьто би брав від власника млина у Надвірній лихварські відсотки, бо 80 долярів місячно від позички 2.500 долярів. Заперечує теж будьто би вимусив від жидівського т-ва народньої і середньої школи 2.000 зол.

Дописи.

ЛЬВІВ.

Шевченківський концерт у Союзі Купців і Промисловців у Львові. В неділю 22. ц. м. під вечір відбувся концерт у честь Шевченка, що його влаштувала секція торговельної молоді СУКІП у Львові. Програма почалась „Заповітом" (хор), після чого п. Стецик виголосив гарно опрацьовану промову про значіння творчости Шевченка. Дальше були ось-такі точки: хор — Воробкевича: „Думи мої" і Ф. Колесси: „На музиці", Ст. Годовича: рецитація „В Чигирині", барітонове сольо Прилаткевича: „Ой Дніпре", гітарове тріо (дві пісні) пп. Тютюнника, Тхоліса і Коцюби і хор — Воробкевича „Огні горять" і Нішинського „Закувала". Провід хору і фортепіяновий супровід був у руках п. Вол. Панасюка. Авдиторія, що битком заповнила салю домівки Союзу Українських Купців і Промисловців, була вповні вдоволена програмою і її молодими виконавцями, ба, навіть приємно розчарована, бо не сподівалася, що концерт буде такий удатний. Треба підкреслити особливо виступ абсольвента торговельної школи п. Прилаткевича, якого барітонове сольо виявило небуденний голосовий матеріял. Також хор був добре зіспіваний і виконавці вокальних точок гарно підготовані. Союзові У. К. і П. належиться признання за дбайливість, з якою він працює над торговельною молоддю, що наражена на стільки небезпек у Львові. Зокрема це признання треба спрямувати під адресою голови секції торг. молоді дир. Ол. Левицького, заст. голови п. Говиковича і секретаря п. Василя Дениса. Останній поклав чимало труду, щоб зреферований вище концерт вдоволив навіть вибагливих слухачів. **и.**

ЛЬВІВЩИНА.

Ювилейне свято в честь Митрополита в Ременові. Незвичайно гарне свято уладили в неділю 22. ц. м. всі культурно-освітні та сільсько-господарські товариства Ременова за почином і проводом старшини кружка Р. Ш. в честь Митрополита Кир Андрея. Вже від 8. год. рану збиралися біля величавої церкви запрошені гості з сусідніх сіл, а саме: зі Сулимова, Жовтанець, Звертова, Колоденця, Руданець, Вислобоків і Сторонятина. Селяни спішили до церкви та приступали до св. сповіди, користаючи з того, що на свято приїхали священики також і з інших сіл. В 10. год. почалася Соборна Служба Божа, що її співав старенький, але ще жвавий і бодрий духом о. декан Кипріян Ясеницький з Жовтанець з діяконами: місцевим парохом о. крил. Крупьком і парохом Сторонятина о. Михайлом Ходачеком. Прегарно співав місцевий хор під управою п. С. Перепелиці. Дійсно гарну, релігійно-патріотичну проповідь виголосив о. заст. декана Гоцький з Колоденця, який накликував вірних до любови свого народу і своєї церкви. По Службі Божій відспівано многоліття Достойному Ювилятові. Так скінчилася перша частина свята, в часі якого зібрали на Народню Лічницю ім. Митрополита Андрея 17.60 зол. Друга частина, а саме академія в честь Митрополита, відбулася в просторій салі місцевої читальні „Просвіти", відповідно прибраній і відновленій. На сцені лишався портрет Ювилята, прибраний вишиваними ручниками. Академію почав місцевий хор відспіванням привіту Ювилятові. Опісля делегат Ради Повіт. Союзу Кружків „Р. Ш." проф. Микола Ластовецький виголосив привіт та представив заслуги для народу князя Церкви Митрополита Шептицького. З черги п. С. Убинська виголосила деклямацію „В Суздальській тюрмі" В. Щурата, хор відспівав „З плачем і стоном", деклямацію вірша Б. Лепкого „В храмі св. Юра" виголосив п. С. Перепелиця; знову виступив хор, що відспівав „Всесильний Боже". Х. частину Франкового „Мойсея" віддеклямував В. Бень. Поетичний привіт Ювилятові від дітвори виголосив сміливо маленький Василько Ковалишин. Потім хор відспівав „Плвад полем іде" і вкінці п. Іван Фур подякував усім намісцевим і місцевим гостям та виконавцям програми свята від усіх установ Ременова. Побажанням многих літ і кріпкого здоровля Ювилятові та відспіванням національного гимну скінчилося це дуже гарне свято, яке згуртувало кілька соток учасників. **Гість-духовник.**

САМБІР.

Курс крою і шиття та сільсько-господарського вишколу. Філія „Сільського Господаря" в Самборі уладила в часі від 18. XII. м. р. до 18. III. ц. р. 3-міс. курс крою і шиття та сільсько-господ. вишколу для жіночої молоді самбірського повіту. Ініціяторкою, організаторкою і головною інструкторкою курсу була п. Марія Чижович-Хоминова. Зі зголошених 100 кандидаток приняли на курс з недостачі місця лише 57. У програму курсу входили: 1) як головний предмет — наука крою і шиття; як побічні: 2) кооперація, 3) гігієна, 4) молочарство, 5) шовківництво і плекання морви. Крою і шиття вчила п. Чижович-Хоминова (7 год. денно), кооперацію викладала п. Біленичева, гігієну лікар М. Хомин, про молочарство інж. Райнерович від М. С., шовківництво і плекання морви п. Д. Филипчаківна і п. Ст. Сілецький від коол. „Шовк". Перші два і пів місяця присвятили теоретичній підготові учениць, в останніх 2 тижнях виконували учениці роботу на основі придбаного знання. Найкращим показчиком праці та успіхів провідниці і курсанток були: 1) улаштована день перед закінченням курсу виставка праць учениць (народні строї, жіночі одяги, рисунки); 2) іспит з крою і шиття та кооперації, який відбувся в присутності цілої ради філії „С. Г.". І виставлені праці курсанток і знання, яке вони виявили при іспиті, були подивугідні. На виставі вирізнялися три гарно виконані народні полтавські строї (дівчинки, дорослої дівчини і молодиці). Учителька п. Хоминова звертала підчас курсу спеціяльно увагу на шиття зразкових народніх строїв і заохочувала учениці справляти собі народні строї і носити їх замісць теперішніх дорогих і драгтивних шматок як святочну одіж. І це вповні їй удалося, бо 7 курсанток таки ще на курсі вшили і вишили собі народні полтавські строї, а інші приобіцяли викінчити собі такі строї дома.

Концерт курсанток. Управа курсу дбала не лише про практичне знання учениць, але також про їх національне освідомлення. Доказом цього був уладжений курсом 15. ц. м. в салі „Бесіди" концерт з дуже обширною і цікавою програмою. На програму складалися такі точки: Вступне слово учениці курсу абс. сем. Дарії Саевич, яка була одночасно подякою від усіх учениць управі курсу за її труд коло його уладження. Пісні: 1) Ой бурлака молоденький, 2) Кладочка, 3) Менчик, 4) За Україну, 5) Ой посіяв мужик, 6) Пішов милий лужком і 7) Засяло сонце — у виконанні хору учениць під проводом відомого в Самбірщині диригента п. М. Магурського. Деклямація: „Гей воли" Ст. Руданського і сольоспів „Ох деж той цвіт", що його відспівала учениця Запавська з Містковичі, яка своїм гарним сопраном здобула собі симпатії всієї публики. (Шкода, що такий талант марнується на селі!). Деклямація: „Козачий кісняк" В. Мови-Лиманського, що її виголосила уч. абс. сем. Осипа Ошипок. Народні танки: „Катерина", „Гопак" та інші, виведені і при співучасти улюбленого танцюриста Самбора, балетмайстра Івана Менцінського. Дві сценічні картини з життя курсанток, що їх написав і вивів д-р А. Книжинський. Концерт закінчив промовою голова філії „С. Г." проф. І. Филипчак, у якій попрощав курсанток і подякував п. Чижович-Хоминовій за її великий труд коло уладження курсу та концерту. Цей концерт робив дуже гарне вражіння. Хор виступав зі своїм диригентом у національних строях і творив гарну цілість. Колиж взяти під увагу добре виконання пісень, то дійсно треба подивляти успіхи 3-місячної праці. Велика частина публики — це були батьки і товаришки учениць, які приїхали чи прийшли навіть з далеких сіл до Самбора, щоб натішитись успіхами своїх доньок, сестер і товаришок. Це був один з найкращих вечорів у Самборі.

Святочна роздача свідоцтв. Дня 18. ц. м. відбулася в присутности представників усіх українських товариств і установ святочна роздача свідоцтв ученицям курсу. По палких промовах представників вручила п. Чижович-Хоминова ученицям свідоцтва. Спільною фотографією покінчився курс. При цій нагоді слід звернути увагу, що в останніх двох роках філія „С. Г." в Самборі проявляє живу діяльність завдяки голові проф. І. Филипчакові та енергійному секретареві й урядовцеві п. Іллі Стебельському.

Спорт.

УКРАЇНА — Р. К. С. 5:1 (2:0).

Чергові товариські змагання розіграла Україна вчора з Р. К. С-ом, мистцем А-кляси, який увійшов до Окружної Ліги, і легко вирішила ці змагання у свою користь. Україна виступила до цих змагань в ослабленому складі, бо без Магоцького і Мікльоша, які перестудились на змаганнях з Погонею. Склад України був такий: воротар — Босий; оборона — Воробець, Олійник (Скоцень І); поміч: Пазуняк, Гошовський, Підлісецький; напад: Краевський (Сиротюк), Петрів, Лисик, Скоцень ІІ. і Цимбала.

Хід змагань: Вже в перших хвилинах гри Україна здобуває перевагу над противником, але ворота перестрілює. Амбітний противник береться до роботи, загрожує навіть поважно воротам України, але теж не використовує своїх добрих позицій. Всеж Україна має більше з гри, а добре зіграний напад виявив незгіршу комбінаційну техніку. Перша половина кінчиться двома голями для України, що їх з прегарного перебою здобув Петрів, який виказав учора разом з Краевським знамениту форму і блиснув знову своєю знаменитою технікою. В другій половині дружина Р. К. С. зі стрілу Новака здобуває єдині почесні ворота. Після того Україна вже ввесь час пересиджує під воротами Р. К. С. і має сильну перевагу. Серію стрілів до воріт Р. К. С. розпочав Скоцень, який заповідається добре і при совіснім тренінгу має вигляди вибитися на передового змагуна. Чергового голя стрілив Краевський, який мав теж свій добрий день. Останнього голя, даючи невидану бомбу, стрілив Лисик.

Вчорашні змагання виявили, що Україна вертається до доброї форми. Її грачі виявляють амбіцію вибитись і здобути знову свою добру позицію, яку ця перша дружина мала в 1930 і 1931 р.

Судіював поправно п. Зееман.

ДОКІНЧЕННЯ ЗМАГАНЬ ВІДБИВАНКИ В САЛІ ЗА ПЕРШЕНСТВО ЛЬВІВЩИНИ.

Мин. суботи й неділі відбулося в салі Сокола-Батька продовження змагань за зимове першенство Львівщини у відбиванці в салі. Розіграно останні жіночі змагання та всі змагання мужчин.

Жіноча дружина Пласту після перемоги над УССК 2:1 заняла перше місце, 10 точок. 2) Сокіл-Батько 8 т., що виграв без гри з Дніпром (Винники). 3) Стріла. 4) Дніпро. 5) УССК. 6) Сокіл IV.

Змагання мужчин відбувалися між пятьма найкращими дружинами, що творять т. зв. А-клясу відбиванки. Першенство Львівщини добув **Сокіл-Батько 8 т.**, що стратив тільки одного сета (з Черником). 2) Сокіл IV. 6 т., програв змагання з С.-Б. і одного сета з УССК. 3) Плай, 4 т. 4) Черник, 2 т. 5) УССК.

Безперечно порядок у табельці відповідає відношенню сил поодиноких дружин. Обидві сокільські дружини, головно мистець С.-Б., мали перевагу над іншими, що виказали переважно недостаточну заправу. Всеж таки дуже поважно загрозила Соколові-Б. у його поході до першенства дружина Черника, а також небагато бракувало, щоб УССК виграв із Соколом IV. Це свідчить, що кляса нашої відбиванки дальше сильно вирівняна.

КОПАНИЙ МЯЧ У ЛЬВОВІ І В КРАЮ.

ЛЬВІВ. **Погонь — Гасмонея 6:0 (2:0).** Погонь мала сильну перевагу головно в другій половині і тому легко вирішила товариські змагання у свою користь. Гра назагал брутальна, багато „фавлів".

ЛЬВІВ. **Погонь І Б. — Світязь 4:3 (3:2).**

ЛЬВІВ. **Чорні — Б. Ожел 1:0 (1:0).**

ЛЬВІВ. **Лехія — Львовянка 3:0 (2:0).**

ЛЬВІВ. **Т. С. Л. — ІІ. Сокіл 3:1 (2:0).**

ПЕРЕМИШЛЬ. **Сян — Чувай 1:3 (0:2).** Минулої неділі відбулися товариські мячеві змагання між згаданими дружинами, що обі виступили з резервовими грачами. Для Сяну ворота здобув Турко в другій половині. В Сяні вибилися на перше місце Турко і Романець.

ПЕРЕМИШЛЬ. **Електрівня — Огніско 1:1 (1:0).**

РЯШІВ. **Ольша — Ресовія 4:0 (1:0).**

КРАКІВ. **Краковія — Гарбария 2:0 (1:0).**

ВЕЛИКІ ГАЙДУКИ. **Катовиці — Хожів 5:1 (3:1).**

МІЖДЕРЖАВНІ ЗМАГАННЯ.

ВІДЕНЬ. **Австрія — Чехословаччина 1:1.**

ГАКІЕКОВІ ЗМАГАННЯ.

БЕРЛІН. **Кембрідж — Ганновер 1:4.**

УКРАЇНА — ГАСМОНЕЯ.

Треті з черги товариські змагання розіграє Україна в найближчу неділю, 29. березня ц. р. з відомою жидівською дружиною Гасмонеєю.

ЧЕРНІВЦІ. ДОВБУШ — МАКАБІ 1:1.

Перші мячеві змагання розіграла наша відома дружина Довбуш із сильною дружиною Маккабі. Хоч Довбуш мав перевагу, гра скінчилась реміcовим вислідом.

Нові книжки й журнали.

ЖУРНАЛИ:

WSCHÓD — ORIENT, kwartalnik poświęcony sprawom Wschodu. Warszawa, grudzień 1935 — styczeń—marzec 1936. R. VII. № 4 (r. 1935) — 1 (1936).

WIADOMOSCI ROLNICZE. Lwów, 22. marzec 1936. R. III. № 4.

Листування Адміністрації.

Вп. інж. Дмималик Б.: По конець березня ще зол. 5.

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає.

Театри.

Український Молодий Театр „Загравa".

Медика:

24. III. Дівча з Маслосоюзу.
25. III. Отаман Пісня.
26. III. Лев з Абісинії.
27. III. Інваліди.

З Медики іде театр до Судової Вишні.

Великий Міський Театр.

Вівторок, 24. III год. 8. веч. Аб. 13. „Панотець Марко".

Середа, 25. III. год. 8. веч. „Баль у Савою" виступ І. Кульчицької та Каз. Денбовського.

Театр Ріжнородностей.

Нечинний.

Кіна.

АПОЛЬО: „Чорні рожі" з Ліліяною Гарвей.

АТЛЯНТИК: „Капітан Бляд" (Олівія Гевіленд і Ероль Флин).

ВАНДА: „Оборонець Ченстохови", „Вовкулак".

ГРАЖИНА: „Дівча з Будапешту" з Мартою Еґерт.

КАСІНО: „Забута людина".

КОЛІСЕЙ: „Улянські обіти". ревія Парада летунів".

КОПЕРНИК: „Пепі", гротеска „Водні збиточники".

МАРУСЕНЬКА: „Шір-Гашірім" і додаток „Співаймо всі разом".

МІРАЖ: „Єгипетські ночі" (Еді Кантор).

МУЗА: „Епізод" із Павлею Веселі.

ПАКС: „Мальована заслона" з Гретою Ґарбо та колірова гротеска.

ПАЛЯС: „Давид Коперфільд" на осн. Чарлза Дікенса.

ПАН: „Його велике кохання" (Ст. Ярач).

РАЙ: „Їх Екселенція шофер".

СВІТ: „42-га вулиця", „Вкрали людину" з Лілі Дамітою.

СТИЛЕВЕ: „Граф Монте Хрісто" й ревія.

ТОН: „Збігдець із Яви".

УТІХА: „Рокамболь" і ревія. ще нічого".

ХИМЕРА: „Золотоволосий шибеник"

ФОТОПЛЯСТІКОН.
(пл. Марійська 5.)

Дольоміти.

Закордонне радіо.

Вівторок, 24. березня 1936.

Відень (506,8) 15.20 Вок. авдиція для дітей, 17.30 Романтика походу в пісні, 20.25 Варієте, **Братислава** (298,8) 17.55 Спів, **Брно** (325,4) 17.20 Форт. рециталь, 19.30 „Іполит" оп. Крічки, **Париж** (1648) 13.30 19.30 Вок.-муз. концерт, 21.15 Опера, **Білгород** (437,3) 16.20 Концерт, 21.00 Солісти, **Берлін** (356,7) 14.15 Музика зі звуковиків, 19.15 Соната а-моль Ґріґа в вик. Гасп. Касадо, **Кеніґсвустерґавзен** (1671) 14.00 Музика, 18.00 Романтичні пісні, **Ляйпціґ** (382,2) 12.00, 19.00 Концерт, муз. спів, 20.20 Фрагм. із оп. Готоваца, **Мінхен** (45,4) 16.50 Солісти, 18.00 Музика, арфа, саксофон, **Ленінград** (1224) 20.00 Концерт української музики, **Будапешт** (549,5) 13.30 Розр. концерт, 17.00 Скрипка, 19.30 „Корабель-примара" оп. Вагнера, 22.75 Циг. музика, **Мілянo** (368,6) 11.30 Тріо, 20.35 „Весна" оп. І. Штравса, **Рим** (420,8) 17.15 Весняний концерт, 21.00 „Вертер" оп. Масенета.

Середа, 25. березня 1936.

Відень (506,8) 16.35 Грецькі пісні, Н. Галанос сопран, 17.25 Сучасна австр. музика, 1935 „Паяци" оп. Леонкавалля, „Джанні Скікі" оп. Пуччінія, **Братислава** (298,8) 19.25 Словацькі нар. пісні, **Прага** (470,2) 12.35, 19.25 Музика, 20.35 Квартет а-дур Двожака, 21.20 Фібіхові твори, **Париж** (2648) 13.15 Легка музика, 21.00 Арфа, 21.45 Театр. авд. **Білгород** (437,3) 13.15, 19.50 Пісні, 11.30, 20.20 Концерт, **Берлін** (356,7) 15.15 З усього світа — концерт, 16.45 Співаємо та граємо, нар. хор, солісти, 20.10 Грецько-нім. вечір, **Кеніґсвустерґавзен** (1571) 16.00 Музика, 18.30 Соната г-моль Респіґія, 20.10 Барвний світ оперетки, **Мінхен** (405,4) 17.00 Концерт, баритон, два форт., **Будапешт** (549,5) 15.30 Сальон. музика, 17.00 Лістів фестиваль, 17.30 Циг. музика, 21.30 Орх. концерт, **Мілянo** (368,6) 16.10 Оп. мельодії, 20.35 „Парсіфаль" оп. Вагнера, **Рим** (420,8) 13.10 Оп. мельодії, 17.15 Симф. концерт, 22.10 Концерт хору, Танк. музика.

Львівське радіо.

Вівторок, 24. березня 1936.

6.30 Ранішня авдиція, 6.50, 7.30 Музика з гр. пл., 7.20 Ранішній денник, 7.55 Трохи інформацій, 8.00 Для шкіл, 11.57 Сигнал часу, 12.03 Полудневий денник, 12.15 Для мол. дітей: „Приятелі" Ігн. Красіцького в радіофон. Б. Герца, 12.30 Хвилина Бетовена з гр. пл., 13.25 Домашнє господарство, 13.30 При чорній каві, гр. пл., 15.15 Експорт, 15.20 Біржа, 15.30 Концерт орх., 16.00 Скринька ПКО., 16.15 Пісні з гр. пл., 16.45 Вся Польща співає, 17.00 Відчит: Скарби Польщі, 17.15 Попурі з оп. „Жайворонок" і „Царевич" Легара, 17.50 Куток мови, 18.00 Форт. рециталь, 18.30 Техн. скринька, 18.40 Сільва рерум, 18.45 Арії та пісні в супр. форт., **19.00 „Тарас Шевченко, поет маси та вибранців" виг. д-р Мих. Рудницький**, 19.20 Реклям. концерт, 19.35, 19.40 Спорт. вістки, 19.45 Актуальна гутірка, 20.00 „Гітара" монольог, 20.10 „Тангайзер" оп. Р. Вагнера; у перервах: Веч. денник, Із сучасної Польщі.

Середа, 25. березня 1936.

6.30 Ранішня авдиція, 6.50, 7.30 Музика з гр. пл., 7.20 Ранішній денник, 7.55 Трохи інформацій, 8.00 Для шкіл, 11.57 Сигнал часу, 12.03 Полудневий денник, 12.15 Дитина в передшкільному віці: Боротьба з хоровитістю, 12.30 Концерт орх., 13.25 Домашнє господарство, 13.30 Концерт бажань, гр. пл., 15.15 Експорт, 15.20 Біржа, 15.30 Відомі пісоньки з гр. пл., 16.00 Півник на давниці, авд., 16.20 Сп. рециталь Евг. Мая, 16.45 Гутірка музика зі слухачем радія, 17.00 Місце для молодих 17.20 Ігн. Добрянський: Квінтет, 17.50 Про книжку Вдієна Брага: „Світло", 18.00 Пів години в Еспанії, камер. орх., 18.30 Про так звані літер. крадежі, 18.45 Пісоньки з гр. пл., 19.00 Вовк ситий і коза ціла, 19.20 Реклям. концерт, 19.35, 19.40 Спорт. вістки, 19.45 Актуальний поранок, 20.00 Сальон. квінтет, пісоньки, 10.46 Вечірній денник, 20.55 Із сучасної Польщі, 21.00 Творчість Фр. Шопена, 21.40 **Серед молодих поетів**, 21.55 Актуальна господарська гутірка, 22.05 Авдиція з нагоди нац. свята Греції (грецький гимн., промова в новогрецькій мові, музика), 22.25 Концерт орх.

Радіокутик.

ОПЕРА ВАҐНЕРА „ТАНГАЙЗЕР" У РАДІЮ.

З усіх опер Вагнера найбільшою хіба популярністю користується „Тангайзер" — велика романтична опера, як її назвав сам композитор. Таємниця цієї популярности знаходиться вже в самому підзаголовку „Велика романтична опера". Як один із вчасніших творів Вагнера „Тангайзер" не має ще в собі прикмет пізнішої музичної драми і є дійсно почасти тою романтичною оперою. Він має мельодійні арії, що приємно вражають ухо, поривчий гимн на честь богині кохання — Венери, зворушливу партію Лисавети, святочний хор мандрівників, пісню до вечірньої зорі.

Як звичайно в Вагнера, провідною думкою опери є протиставлення двох світів, — світа чистого кохання, що виростає над звичайні земні первні, і кохання тільки змислове, грішне, що втягає людину у безодню зла.

Тангайзер проводить довгі літа в країні богині кохання, але без огляду на спокуси, без огляду на обіцянки безсмертности, відчуваючи, що не знайде свого спасення тут в країні богині Венери, Тангайзер вертається до рідного краю.

У змаганні співаків, — опертому зрештою на правдивій історичній події, — збираються найшляхотніщі лицарі, щоб здобути руку Лисавети, сестрінниці тюрінгського ляндграфа. Тангайзер, повний пристрасти і молодечого запалу, співає гимн на честь богині Венери, зраджує себе, де саме він перебував так довго і стягає на себе проклони всіх. Не помагає щире каяття, не помагає мандрівка до Риму, Тангайзер не дістає розгрішення. Лише чисте кохання Лисавети та її смерть змогли відкупити провини грішника. Тангайзер вмирає розгрішений. Тільки правдиве кохання, кохання чисте змогло врятувати душу лицаря, кохання, яке своє сповнення могло знайти лише.., в смерті.

Цей твір „Польське Радіо" трансмітує з Варшавської Опери 24. березня в год. 20.10.

БІРЖА.

ГРОШІ.

Долар у Львові у приватних оборотах 5.29.

Нім. марка 1·40—1·45, фр. франки 34.85 35·10, шв. франки 172.75—173·50, фунти стерлінги 26·15—26·30, австр. шілінги 98·50—100.00, чеські кор. 19.00—20.00, рум. леї 28.00—30.00, італ. ліри 32.00—34.50

Збіже.

Ціни льоко Львів	від до
Овес Станд. I.	14.50—15.00
Овес Станд. I a	14.00—14.50
Овес Станд. II	14.00—14.50
Овес Станд. II a	13.50—13.75
Висівки житні	9.75—10.00

Інші курси без змін.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ".

„Маслосоюз" повідомляє, що в дні 23-го березня ц. р. кооперативам платив за: льоко Львів.

1 кг. масла десерового	2.55 зол.
1 кг. масла десерового бочкового враз з бочковим опакуванням . . .	2·60 „
1 кг. масла дес. експорт. враз з експортовим опакуванням дає зачет по . . .	2·60 „
1 л. молока від 11. I. 1936	0·15 „
1 к. яєць	2.40—2.50 „

Тенденція на масло і на яйця зниżкова, на молоко слаба.

Маслосоюз повідомляє, що від 23. III. ц. р. платить своїм достачцям за 1 кг. живої ваги птиці, льоко подвіря птахоїзсарні „М. С." у Львові, (вул. Декерта ч. 4):

Кури мол. товсті без острің I. кл.	1.10 зол
Кури товсті з острогами I. кл.	1.00 „
Індики товсті I. кл.	1.16 „
Індички товсті I. кл.	1.25 „
Пантарки товсті I. кл.	1.25 „
Качки товщені I. кл.	1.20 „

Приймає кури, качки, індики й пантарки в необмеженій кількости.

Птицю негодовану приймає по дешевшій ціні.

Приймає нових достачців.

ОПОВІСТКИ.

Українська гімназія „Рідної Школи" в Чорткові святкуватиме з кінцем шк. р. 1935/36 25-ліття свого існування. Прохаємо б. учителів та учнів тут. гімназії негайно подавати свої зголошення на передбачений товариський зїзд і надсилати матеріяли в цілі виготовлення історії й альбому гімназії. — **Управа.** 1751

НАЙДУТЬ ПРАЦЮ

ПРИЙМУ здібну експедієнтку до споживчої крамниці. Зголошення до Адм. „Діла" під „Крамниця". 1727 2-2

ПРАКТИКАНТА молодшого з річною практикою до споживчого склепу прийму. Василь Гуда, Тарновського 85. 1712 2-3

ЖІНКА ПРАЦЬОВИТА й ощадна потрібна зараз до хатного заняття з варенням включно. Винагорода по умові. Зголошення: „Укр. Родина", 136. Корчин, почта: Синевідсько Вижне. 1750 1—3

ШУКАЮТЬ ПРАЦІ

ШУКАЮ праці в друкарні чи іншій українській установі більшого міста за скромною винагородою або навіть за утримання. Маю скінчену 7-микласову школу. Адреса: Кремянець, Українська книгарня, Козловському. 1—3

КУПНО - ПРОДАЖА

ТОРГОВЕЛЬНА ФІРМА в центральному положенні у Львові, дуже добре проспеpуюча, з особистих причин до продання. Вклад кільканадцять тисяч. Лише поважні оферти слати до Адміністрації під „Нагода". 1746 2—3

МЕШКАННЯ

ЗАМІНЮ 3 покої комфортові, чинш передвоєнний за 2 такі самі, або винайму гарну кімнату від господаря з меблями або без, солідній особі. Грунвальдська 8, м. 2. 1697 2-2

ТАРНОВСЬКОГО 35, 5-кімнатне мешкання, кухня, новітний комфорт, оглядати між год. 11—2. Інформації: д-р Маргулес.

РІЖНІ

РОБІТНЯ Й ШВАЛЬНЯ С. Мощібовичевої переноситься з днем 26. березня ц. р. на вул. Личаківську ч. 14, I. пов. 1747 1-2

ЗАПЕВНЕНА ЕКЗИСТЕНЦІЯ. Вивчу артистично одну особу жіночого фризієрства. Новочасно уладжений фризієрський сальон Косцюшка 1 (дім Народньої Гостинниці). 1754 1—1

П. Т. СТОЛЯРІ! На весняний сезон маю кий транспорт найновіших форнірів, продаю їх по цінах точно пристосованих до теперішніх часів. Дикти, філюнки у великім виборі. Альтбах, Шпитальна 10. 1613 ...

ФОРТЕПІЯНИ, піяніно вживані на роки ціни дешево продає, міняє, Ганак, Пілсудського 21, перший поверх, 1675 6-10

БОЗИ ЩЕПЛЕНІ в гарних відмінах по 1.20—1.50 зол.,овочеві дерева, продає Малопольське Рільниче Товариство, вул. Коперника 20, тел. 200-88. 1701 ...

ФОРТЕПІЯНИ, піяніна, продаж, наем, купно, оказії, **МАРЕЦЬКИЙ,** Львів, Батори 7. 1730 3—1...

НАПРАВА ВІЧНИХ ПЕР „Прецизія", Рутовського 12. Ринок 29. 1567 8—1...

ОГОЛОШЕННЯ.

ОДИНОКА ХРИСТІЯНСЬКА ВИРІБНЯ
сіток до огорожі і сіток до ліжок та всілякі шлюсарські роботи
М. ВЕНЦЕК, Пелчинська 24 (тел. 215-16)
1702 2-1...

Чахотка легенів
є невблаганна і шороку, без ріжниці полу, віку й стану забирає дуже багато жертв. При поборюванні недуг бронхіту, грипи, дошкульного кашлю, що перетомлює і т. ін. вживають лікарі
„БАЛЬСАМ ТРІКОЛЯН АҐЕ",
який улекшує видільовання плювотини
13/III та усуває кашель. 12—...

Нервово на **БІЛЬ ГОЛОВИ** для дорослих в дійсн. ...
KOWALSKINA
ХЕМ. ФАРМ. ФАБР. АП. „КОВАЛЬСКІ" ВАРШАВА

Тапіцерські артикули
волосінь на матраци, дротяні вклади до ліжок поручає найдешевше **ФРЕНКЕЛЬ і ЛІДЕР**, Львів, Леґіонів 25 В ПОДВІРЮ. Тел. 286-38. 1700 5—5

Дешево! Сітки до огорожі **І. КОНРАД** ЛЬВІВ, ГЕТЬМАНСЬКА 22. 1-...

Кухонна посуда
і всілякі ЗАЛІЗНІ ТОВАРИ поручає по конкуренційних цінах христіянська фірма
Мечислав Шпінетер
Львів, Ринок 41. 1731 1-...

Приписові друки і книжки до вжитку часописів
потрібні кожному видавництву від 1. січня 1936 до почтової оплати і висилки можна купити в Адміністрації „Діла" Львів, Ринок 10. Для провінції висилаємо за післяплатою.

Цінник друків:

Nawiadomienie wysyłkowe 1 пр. 6 сот.
Gazetowa książka nadawcza оправлена (130 карток) зол. 2.50
Książka rozsyłkowa на 480 урядів, оправлена зол. 2.50; на 960 урядів оправлена зол. 5.—

ПРОСИМО КУПУВАТИ ТІЛЬКИ У ФІРМАХ, ЯКІ ОГОЛОШУЮТЬСЯ В НАШОМУ ЧАСОПИСІ ТА ПРОСИМО ПОКЛИКУВАТИСЬ НА ОГОЛОШЕННЯ.

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло", Львів, Ринок 10.